

BC"COMERȚBANK" SA

A P R O B A T
de Consiliul Băncii
Comerciale
"COMERȚBANK" S.A.
proces-verbal nr. 21
din 26.07.2011

Președintele Consiliului
Petr SKOVORODKO

POLITICILE CONTABILE
ale
BC „COMERȚBANK” SA
pentru anul 2011
(în conformitate cu SIRF)

COORDONAT
la ședința Comitetului
de conducere al
BC „COMERȚBANK” SA
proces-verbal nr.74
din 21.07.2011

Chișinău 2011

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE

- 1.1. Politicile contabile ale BC „COMERTBANK”SA (în continuare - Bancă) reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de Bancă la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare.
- 1.2. Politicile contabile au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii contabilității, nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (SIRF), aprobate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), care cuprind:
 - a) Standarde Internaționale de Raportare Financiară;
 - b) Standarde Internaționale de Contabilitate;
 - c) Interpretări elaborate de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRIC) sau de către fostul Comitet Permanent pentru Interpretări (SIC)
- 1.3. Scopul prezentelor Politici este de a asigura utilizatorii situațiilor financiare ale Băncii cu informații relevante, credibile, comparabile și inteligibile privind:
 - a) activele,
 - b) datoriile,
 - c) capitalurile proprii,
 - d) veniturile și cheltuielile, inclusiv câștigurile și pierderile,
 - e) contribuțiile la și distribuiriile către acționari în calitatea lor de proprietari,
 - f) fluxurile de trezorerie,în vederea prezentării unor date fidele despre poziția financiară, performanța financiară și fluxurile de trezorerie ale Băncii, date care pot influența luarea deciziilor economice de către utilizatorii situațiilor financiare.
- 1.4. Exercițiul financiar începe în anul gestionar la 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie și include toate operațiunile economice efectuate de Bancă în perioada respectivă. Totalitatea indicilor efectivi ce țin de activitatea Băncii și care reflectă situația patrimonială și financiară a Băncii și rezultatele activității economice în anul gestionar se includ și se reflectă în situațiile financiare ale Băncii întocmite în conformitate cu SIRF.
- 1.5. Înregistrările contabile sunt ținute în lei moldovenești și rapoartele financiare sunt prezentate în lei moldovenești.
- 1.6. Banca întocmește un set complet de situații financiare, care include:
 - a) o situație a poziției financiare la finalul perioadei;
 - b) o singură situație a rezultatului global pe perioadă;
 - c) o situație a modificărilor din capitalurile proprii pe perioadă;
 - d) o situație a fluxurilor de trezorerie pe perioadă;
 - e) note cuprinzând un rezumat al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.
 - f) pentru situațiile primare expuse în pct.a-d) și notele explicative Banca prezintă informații comparative pentru exercițiul financiar precedent.
- 1.7. Politicile contabile se elaborează pentru fiecare an gestionar de către Contabilitatea Băncii și se aprobă de către Consiliul Băncii. Ele pot fi modificate în cazul:
 - a) modificărilor legislației în vigoare;
 - b) modificărilor în standardele de contabilitate;
 - c) reorganizării Băncii;
 - d) elaborării unor noi proceduri de contabilitate.
- 1.8. Prezentele Politici se aplică tuturor subdiviziunilor structurale ale Băncii.

CAPITOLUL 2. PRINCIPII DE BAZĂ

2.1. Politicile contabile au fost elaborate având la bază următoarele principii:

- a) **principiul continuității activității**, conform căruia Banca este analizată ca o unitate ce își va continua activitatea într-un viitor previzibil, fără existența intenției de lichidare sau de încetare a activității Băncii. În cazul în care administrația Băncii are cunoștință de incertitudini semnificative legate de evenimente sau condiții, care pot afecta continuitatea activității Băncii, acestea vor fi prezentate în note explicative.
- b) **principiul permanenței metodelor**, care prevede că politicile contabile acceptate de către Bancă sunt aplicate în mod consecvent de la o perioadă gestionară la alta, astfel asigurând comparabilitatea în timp a informațiilor contabile.
- c) **principiul contabilității de angajamente** – Banca recunoaște și reflectă în contabilitate elementele drept venituri și cheltuieli în perioada în care au avut loc, fără a se ține cont de data încasării și plăților resurselor financiare.
- d) **principiul agregării**, conform căruia Banca prezintă rapoartele financiare cu delimitarea claselor de elemente similare (activ și pasiv), indiferent de conținutul său economic și de evoluția previzibilă a pieței.
- e) **principiul pragului de semnificație** presupune că Banca prezintă distinct în situațiile financiare elementele cu valori semnificative. Elementele care au valori nesemnificative care au aceeași natură sau cu funcții similare se însumează, nefiind necesară prezentarea lor separată.
- f) **principiul intangibilității** prevede că bilanțul de deschidere al unui exercițiu trebuie să corespundă cu bilanțul de închidere a exercițiului precedent, cu excepția corecțiilor impuse de aplicarea Standardului Internațional de Contabilitate 8 *”Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”*.
- g) **principiul necompensării** prevede că valorile elementelor ce reprezintă active, nu pot fi compensate cu valorile elementelor ce reprezintă pasive, respectiv veniturile cu cheltuielile, cu excepția compensărilor între active și pasive admise de Standardele Internaționale de Contabilitate (este vorba de așa numitele „conturi rectificative”, care aduc activele și, respectiv pasivele, la valoarea contabilă netă).
- h) **principiul priorității conținutului economic asupra formei juridice** – informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte realitatea economică a evenimentelor și tranzacțiilor, nu numai forma lor juridică.

CAPITOLUL 3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

3.1. NUMERAR ȘI ECHIVALENȚE DE NUMERAR

Numerarul cuprinde disponibilul în casă și la bănci și plasamente la vedere.

Echivalențele de numerar sunt investiții financiare pe termen scurt foarte lichide, care sunt ușor convertibile în sume cunoscute de numerar și care sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.

Banca prezintă componentele de numerar și echivalențele de numerar și prezintă o reconciliere a valorilor din situația fluxurilor sale de trezorerie cu elementele echivalente raportate în situația poziției financiare.

Banca prezintă valoarea soldurilor semnificative de numerar și de echivalente de numerar deținute de Bancă și a căror utilizare este restricționată de către Banca, împreună cu un comentariu al conducerii.

3.2. CREDITE ȘI CREAȚE

Creditele și creanțele sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și care nu sunt cotate pe o piață activă.

Costul amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare este valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoașterea inițială minus rambursările de

principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferență dintre valoarea inițială și valoarea la scadență, și minus orice reducere (directă sau prin utilizarea unui cont de provizion) pentru depreciere sau imposibilitatea de recuperare.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul al costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare (sau al unui grup de active financiare sau datorii financiare) și de alocare a profitului din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevantă.

Rata efectivă a dobânzii reprezintă rata care actualizează exact plățile și încasările viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de trezorerie luând în considerare toate condițiile contractuale ale instrumentului financiar (spre exemplu, plata în avans), dar nu se iau în calcul pierderile viitoare din creditare. Calculul include toate comisioanele și punctele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile de tranzacție și toate celelalte prime și reduceri.

Recunoaștere și derecunoaștere

Banca recunoaște un activ financiar în situația poziției sale financiare atunci când, și numai atunci când Banca devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului.

Banca derecunoaște un activ financiar atunci, și doar atunci, când:

- a) drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie care decurg din activul financiar expiră;
- b) transferă activul financiar:
 - transferă drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar; fie
 - păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar, dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie unuia sau mai multor destinatari.

Atunci când Banca transferă un activ financiar, ea evaluează măsura în care păstrează riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra activului financiar. În acest caz:

- a) dacă Banca transferă marea majoritate a riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate asupra activului financiar, Banca derecunoaște activul financiar și recunoaște separat, ca active sau datorii, orice drepturi și obligații create sau păstrate în cadrul transferului.
- b) dacă Banca păstrează marea majoritate a riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate asupra activului financiar, Banca recunoaște activul financiar.
- c) dacă Banca nici nu transferă, nici nu păstrează marea majoritate a riscurilor și beneficiilor aferente dreptului de proprietate asupra activului financiar, Banca determină dacă a păstrat controlul asupra activului financiar. În acest caz:
 - ✓ dacă Banca nu a păstrat controlul, ea derecunoaște activul financiar și recunoaște separat ca active sau datorii orice drepturi și obligații create sau păstrate în cadrul transferului.
 - ✓ dacă Banca a păstrat controlul, ea continuă să recunoască activul financiar în măsura continuării implicării sale în activul financiar.

Evaluarea inițială a activelor financiare

Inițial creditele sunt recunoscute la cost, acesta fiind egal cu valoarea justă a creditului la momentul recunoașterii. Valoarea justă este egală cu fluxurile de numerar contractuale, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente, ajustate cu rata de actualizare, care reprezintă rata dobânzii de piață pentru credite similare.

În circumstanțele în care rata dobânzii stipulată în contractul de credit nu diferă cu mai mult de 5 puncte procentuale de rata dobânzii medie la creditele similare acordate de Bancă, Banca

recunoaște în bilanț valoarea justă a creditului minus comisionul de acordare și alte comisioane aferente.

În circumstanțele în care rata dobânzii stipulată în contractul de credit diferă cu mai mult de 5 puncte procentuale de rata dobânzii medie la creditele similare acordate de Bancă, se calculează valoarea justă a fluxurilor de numerar. Deoarece în condiții normale Banca nu oferă frecvent astfel de credite persoanelor neafiliate, înregistrarea diferenței dintre valoarea justă și valoarea contractuală a creditului se va efectua doar în cazul în care diferența dintre aceste două va depăși 0.5% din portofoliul creditar al Băncii. În caz contrar, creditul se înregistrează la valoarea lui contractuală minus comisioanele aferente.

Pentru creditele acordate personalului în cazul în care rata dobânzii stipulată în contractul de credit diferă cu mai mult de 5 puncte procentuale de rata dobânzii medie la creditele similare acordate de Bancă, creditul va fi recunoscut la valoarea lui justă, diferența fiind recunoscută ca discount la credit și recunoscută imediat ca cheltuială.

Evaluarea ulterioară a activelor financiare

Ulterior recunoașterii, creditele vor fi evaluate la costul amortizat minus provizioane pentru deprecierea creditelor. Comisioanele, discounturile și primele se trec la venituri sau cheltuieli conform graficului de amortizare calculat la recunoașterea creditului utilizând metoda dobânzii efective.

Deprecierea și irecuperabilitatea activelor financiare

Banca evaluează pentru fiecare perioadă de raportare măsura în care există vreo dovadă obiectivă că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat.

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și sunt suportate pierderi din depreciere dacă și numai dacă există dovezi obiective ale deprecierei ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au apărut după recunoașterea inițială a activului (un „eveniment care ocazionalizează pierderi”), și dacă acel eveniment (sau evenimente) care ocazionalizează pierderi are (au) un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil. Pierderile preconizate ca rezultat al unor evenimente viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute.

Dacă există dovezi obiective că a fost suportată o pierdere din deprecierea împrumuturilor și creanțelor contabilizate la costul amortizat, valoarea pierderii este evaluată drept diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate (excluzând pierderile viitoare din credit care nu au fost suportate) actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului financiar (adică rata dobânzii efective calculată la recunoașterea inițială). Valoarea contabilă a activului se reduce prin utilizarea unui cont de provizion pentru depreciere. Valoarea pierderii se recunoaște în profit sau pierdere.

Banca evaluează mai întâi măsura în care există dovezi obiective ale deprecierei, individual, pentru activele financiare care sunt în mod individual semnificative, și apoi individual sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt în mod individual semnificative. Dacă Banca determină că nu există nicio dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie că este semnificativ, fie că nu este, ea include activul într-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează pentru depreciere colectiv. Activele care sunt evaluate individual pentru depreciere și pentru care este recunoscută sau continuă a fi recunoscută o pierdere din depreciere, nu sunt incluse într-o evaluare colectivă a deprecierei.

Separarea creditelor semnificative care urmează a fi evaluate individual

Evaluarea deprecierei creditelor se va efectua în bază individuală pentru creditele semnificative, și în baza portofoliului pentru creditele nesemnificative. Pentru determinarea creditelor semnificative, Banca ia în considerație:

Politicile contabile ale BC „COMERTBANK” SA pentru anul 2011

- a) Valoarea brută de bilanț a creditului / grup de credite aferent/-e unui debitor (fără reducerile de depreciere). Toate creditele valoarea cărora este mai mare de 2% din totalul valorii creditelor Băncii, vor fi considerate semnificative.
- b) Alte caracteristici ale creditelor considerate cruciale în determinarea semnificației creditului.

Dovezile depreciării creditelor evaluate individual

Un credit evaluat individual se consideră depreciat dacă:

- La data evaluării există restanțe la plata creditului sau a dobânzilor. În acest caz creditul se va considera depreciat și se va efectua testul de depreciere fără a considera alte dovezi.

În cazul în care nu există restanțe la plata creditului sau a dobânzilor, se vor mai considera următorii factori:

- Situația financiară a debitorului la data evaluării creditului. Indicatori care ar indica că creditul este depreciat ar putea fi: scăderea semnificativă a cifrei de afaceri, scăderea ratei profitului operațional până la un nivel insuficient să acopere plata dobânzilor, active curente nete negative.
- Conform informațiilor deținute de Bancă, devine probabil că debitorul va intra în faliment sau în altă formă de reorganizare financiară.
- Condiții economice nefavorabile pe piața debitorului, de exemplu: dificultăți cu exportul producției din cauza închiderii piețelor de export; scădere generală a nivelului de venituri în industria debitorului; etc.

În cazul în care se va considera că creditul nu este depreciat, acesta se va include în portofoliul de credite nesemnificative și va fi evaluat colectiv împreună cu tot portofoliul respectiv.

În cazul în care se va considera că creditul este depreciat, se va efectua testul de depreciere.

Testul de depreciere a creditelor individuale

Pentru testul depreciării creditului individual, Banca va estima toate fluxurile de numerar aferente creditului (rambursarea creditului, plata dobânzilor și a penalităților, sumele așteptate din realizarea gajului) și le va actualiza utilizând rata dobânzii efective calculate conform condițiilor inițiale ale contractului de credit.

Evaluarea depreciării colective a portofoliului de credite

În scopul evaluării colective a portofoliului de credite, Banca va forma grupuri de credite ce au caracteristici similare de risc. Creditele vor fi împărțite pe următoarele grupuri:

- 1) persoane fizice
- 2) întreprinderi din domeniul agriculturii
- 3) întreprinderi din domeniul construcțiilor
- 4) alte întreprinderi.

În aceste grupuri vor intra atât creditele nesemnificative, cât și cele semnificative, dar care nu au dovadă de depreciere.

Reluarea pierderii din depreciere

În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea pierderii aferente din depreciere scade, iar descreșterea poate fi corelată obiectiv cu un eveniment ce apare după ce a fost recunoscută deprecierea (cum ar fi o îmbunătățire a ratingului de credit al debitorului), pierderea din depreciere recunoscută anterior se reia prin ajustarea unui cont de provizion pentru depreciere.

Reluarea nu are drept rezultat o valoare contabilă a activului financiar mai mare decât valoarea ce ar fi constituit costul amortizat, dacă deprecierea nu ar fi fost recunoscută la data la care deprecierea este reluată. Valoarea pierderii se recunoaște în profit.

3.3. STOCURI

Stocurile sunt active cu valoarea până la pragul valorii inițiale, stabilit de Ministerul Finanțelor, sub formă de materiale și alte consumabile ce urmează a fi folosite în procesul de producție sau pentru prestarea de servicii.

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă.

Costul stocurilor cuprinde toate costurile de achiziție, costurile de conversie, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.

Costurile de cumpărare a stocurilor cuprind prețul de cumpărare, taxele vamale de import și alte taxe (cu excepția acelor pe care Banca le poate recupera ulterior de la autoritățile fiscale), costurile de transport, manipulare și alte costuri care pot fi atribuite direct achiziției de produse finite, materiale și servicii. Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse pentru a determina costurile de achiziție. Alte costuri sunt incluse în costul stocurilor numai în măsura în care reprezintă costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.

Costuri care nu se includ în costul stocurilor, ci sunt recunoscute drept cheltuieli ale perioadei în care sunt suportate, și anume costurile de depozitare.

Costul stocurilor este determinat cu ajutorul metodei primul intrat, primul ieșit (FIFO). Banca folosește aceeași formulă de determinare a costului pentru toate stocurile având natură și utilizare similară pentru Bancă. Formula FIFO presupune că elemente de natura stocurilor care au fost produse sau cumpărate primele, sunt cele care se vând primele și, prin urmare, elementele care rămân în stoc la sfârșitul perioadei sunt cele care au fost cumpărate sau produse cel mai recent.

Costul stocurilor poate să nu fie recuperabil, dacă acele stocuri au suferit deteriorări, dacă au fost uzate moral, integral sau parțial. Practica reducerii valorii contabile a stocurilor sub cost, până la valoarea realizabilă netă, este consecventă cu principiul conform căruia activele nu se reflectă în bilanț la o valoare mai mare decât valoarea preconizată a se obține prin utilizarea sau vânzarea lor. Valoarea oricărei reduceri a valorii contabile a stocurilor până la valoarea realizabilă netă și toate pierderile de stocuri se recunosc drept cheltuială în perioada în care are loc reducerea valorii contabile sau pierderea.

3.4. VALORI MOBILIARE

Valori mobiliare păstrate până la scadență sunt active financiare cu plăți fixe sau determinabile și cu o scadență fixă pe care Banca are intenția pozitivă și capacitatea de a le păstra până la scadență, altele decât cele pe care Banca le desemnează drept disponibile în vederea vânzării.

Banca nu clasifică niciun activ financiar drept păstrat până la scadență dacă Banca a vândut sau a reclasificat, în anul financiar curent sau în ultimii doi ani financiari precedenți, mai mult decât o valoare nesemnificativă din investițiile păstrate până la scadență (mai mult decât nesemnificativă în raport cu valoarea totală a investițiilor păstrate până la scadență), altele decât cele din vânzări sau reclasificările care:

- a) sunt vândute la mai puțin de 3 luni înainte de data scadenței sau de data anticipată de rambursare a activului financiar, încât modificările ratei de pe piață a dobânzii nu au un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar;

Politicile contabile ale BC „COMERTBANK” SA pentru anul 2011

- b) au loc după ce Banca a colectat cea mai mare parte din valoarea inițială a activului financiar prin plăți programate sau plăți anticipate; fie
- c) se pot atribui unui eveniment izolat care iese din sfera de control a Bancii, nu se repetă și nu ar fi putut fi anticipat în mod rezonabil de către Bancă.

Valori mobiliare de stat (VMS) și certificatele BNM sunt clasificate de Bancă ca investiții deținute până la scadență. VMS sunt reclasificate în totalitate ca investiții disponibile pentru vânzare în cazul când:

- a) în anul de gestiune a avut loc vânzarea până la scadență a unei părți semnificative din portofoliul VMS (mai mult de 10%) și
- b) între data vânzării și data scadenței VMS vândute sunt mai mult de 90 zile.

În cazul reclasificării VMS ca disponibile pentru vânzare, Banca va clasifica toate VMS procurate în următorii 2 ani ca disponibile pentru vânzare.

Activele financiare disponibile în vederea vânzării sunt acele active financiare care sunt desemnate drept disponibile în vederea vânzării sau care nu sunt clasificate drept investiții păstrate până la scadență sau investiții la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Evaluare inițială

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute inițial la cost plus cheltuielile aferente tranzacției de achiziție.

Evaluarea ulterioară

După recunoașterea inițială, Banca evaluează activele financiare la valoarea lor justă, fără nici o deducere a costurilor de tranzacție ce ar putea să fie suportate la vânzare sau altă cedare, excepție făcând următoarele categorii de active financiare:

- a) investițiile păstrate până la scadență, care sunt evaluate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective; și
- b) investițiile în instrumentele de capitaluri proprii care nu au un preț cotat de piață pe o piață activă și a căror valoare justă nu poate fi evaluată fiabil și instrumentele derivate care sunt legate de, și care se decontează prin livrarea unor asemenea instrumente de capitaluri proprii necotate, care sunt evaluate la cost.

Câștiguri și pierderi

Un câștig sau o pierdere rezultând dintr-o modificare a valorii juste a investiției este recunoscut(ă) după cum urmează:

- a) un câștig sau o pierdere generat(ă) de o investiție clasificat(ă) drept evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere este recunoscut(ă) în profit sau pierdere.
- b) un câștig sau o pierdere dintr-o investiție disponibil în vederea vânzării se recunoaste la alte elemente ale rezultatului global, cu excepția pierderilor din depreciere. În acel moment câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior la alte elemente ale rezultatului global este reclasificat(ă) de la capitaluri proprii în profit sau pierdere ca o ajustare din reclasificare. Totuși, dobânda calculată utilizând metoda dobânzii efective este recunoscută în profit sau pierdere. Dividendele pentru un instrument de capitaluri proprii disponibil pentru vânzare sunt recunoscute în profit sau pierdere atunci când dreptul entității de a primi plata este stabilit.

Pentru investițiile contabilizate la cost amortizat, un câștig sau o pierdere este recunoscut(ă) în profit sau pierdere atunci când investiția este derecunoscut(ă) sau depreciat(ă), și prin procesul de amortizare.

3.5. INVESTIȚII IMOBILIARE

O *investiție imobiliară* este o proprietate imobiliară (un teren sau o clădire - sau o parte a unei clădiri - sau ambele) deținută (de proprietar sau de locatar în temeiul unui contract de leasing financiar) mai degrabă pentru a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau ambele, decât pentru:

- a) a fi utilizată pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii sau în scopuri administrative; sau
- b) a fi vândută pe parcursul desfășurării normale a activității.

Exemple de investiții imobiliare:

- a) clădire aflată în proprietatea Băncii (sau deținută de bancă în temeiul unui contract de leasing financiar) și dată în chirie în temeiul unuia sau mai multor contracte de leasing operațional.
- b) clădire care este liberă, dar care este deținută pentru a fi închiriată în temeiul unuia sau mai multor contracte de leasing operațional.
- c) proprietățile imobiliare în curs de construire sau amenajare în scopul utilizării viitoare ca investiții imobiliare.

O investiție imobiliară este recunoscută ca activ dacă și numai dacă:

- a) există probabilitatea ca beneficiile economice viitoare asociate investiției imobiliare să revină Băncii; și
- b) costul investiției imobiliare poate fi evaluat în mod fiabil.

Conform principiului de recunoaștere descris mai sus, Banca nu recunoaște în valoarea contabilă a unei investiții imobiliare costurile întreținerii zilnice ale unei astfel de proprietăți imobiliare. Aceste costuri sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate.

O investiție imobiliară este evaluată inițial la cost. Costurile de tranzacționare sunt incluse în evaluarea inițială.

Costul unei investiții imobiliare nu este majorat cu:

- a) costurile de înființare (cu excepția situației în care acestea sunt necesare pentru a aduce proprietatea imobiliară în starea necesară pentru a fi capabilă de a funcționa în maniera intenționată de către conducere),
- b) pierderile din exploatare suportate înainte ca investiția imobiliară să atingă nivelul planificat de ocupare.

Banca utilizează modelul bazat pe cost, pentru evidența tuturor investițiilor sale imobiliare.

Transferurile în și din categoria investițiilor imobiliare sunt făcute dacă și numai dacă există o modificare a utilizării, evidențiată de:

- a) începerea utilizării de către posesor, pentru un transfer din categoria investițiilor imobiliare în categoria proprietăților imobiliare utilizate de posesor;
- b) începerea procesului de amenajare în perspectiva vânzării, pentru un transfer din categoria investițiilor imobiliare în categoria stocurilor;
- c) încheierea utilizării de către posesor, pentru un transfer din categoria proprietăților imobiliare utilizate de posesor în categoria investițiilor imobiliare; fie
- d) începerea unui leasing operațional cu o altă parte, pentru un transfer din categoria stocurilor în categoria investițiilor imobiliare.

În cazul în care Banca dă în chirie o parte a imobilului, iar cealaltă parte este ocupată în continuare de Bancă, partea dată în chirie va fi reclasificată ca investiție imobiliară doar dacă aceasta va fi mai mare de 20% din suprafața totală a imobilului.

3.6. IMOBILIZĂRI CORPORALE

Imobilizările corporale sunt elemente corporale cu valoarea mai mare stabilit de pragul valorii inițiale, stabilit de Ministerul Finanțelor, care:

- a) sunt deținute în vederea utilizării pentru prestarea de servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative; și
- b) se preconizează a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.

Recunoaștere

Costul unui element de imobilizări corporale este recunoscut ca activ dacă și numai dacă:

- a) este probabilă generarea pentru Banca de beneficii economice viitoare aferente activului; și
- b) costul activului poate fi evaluat în mod fiabil.

Piese de schimb pentru tehnica informațională sunt, în general, contabilizate ca stocuri și recunoscute în profit sau pierdere atunci când sunt consumate.

Banca evaluează conform acestui principiu al recunoașterii toate costurile imobilizărilor sale corporale atunci când sunt suportate. Aceste costuri includ costurile suportate inițial pentru dobândirea sau construcția unui element de imobilizări corporale, precum și costurile suportate ulterior pentru adăugări la acestea, pentru înlocuirea parțială sau pentru întreținerea acestora.

Evaluare la recunoaștere

Un element de imobilizări corporale care îndeplinește condițiile de recunoaștere drept activ este evaluat la costul său.

Costul unei imobilizări corporale este format din:

- a) prețul său de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și starea necesare pentru ca acesta să poată funcționa în modul dorit de către conducere;
- c) estimarea inițială a costurilor de demontare și de înlăturare a elementului, obligația pe care o suportă Banca la dobândirea elementului.

Costuri care pot fi atribuite direct sunt:

- a) costurile cu beneficiile angajaților care rezultă direct din construirea sau achiziționarea elementului de imobilizări corporale;
- b) costurile de amenajare a amplasamentului;
- c) costurile inițiale de livrare și manipulare;
- d) costurile de instalare și asamblare;
- e) costurile de testare a funcționării corecte a activului; și
- f) onorariile profesionale.

Costuri care nu sunt costuri ale unui element de imobilizări corporale sunt:

- a) costurile de deschidere a unei noi filiale/agenții/reprezentanță;
- b) costurile de introducere a unui serviciu (inclusiv costurile de publicitate și activități promoționale);

- c) costurile de desfășurare a unei activități într-o locație nouă sau cu o nouă clasă de consumatori (inclusiv costurile de formare a personalului); și
- d) costurile administrative.

Costuri ulterioare

Banca nu recunoaște la valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale costurile întreținerii zilnice a elementului respectiv. Aceste costuri sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate. Costurile întreținerii zilnice sunt în primul rând costurile cu consumabilele. Scopul acestor cheltuieli este adesea descris ca fiind pentru „reparațiile și întreținerea” elementului de imobilizări corporale.

Componentele unor elemente de imobilizări corporale pot necesita înlocuirea la intervale regulate. Banca recunoaște în valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale costul părții înlocuite a unui astfel de element când acel cost este suportat.

Evaluare după recunoaștere

După recunoașterea ca activ, un element de imobilizări corporale este contabilizat la costul său minus orice amortizare acumulată și orice pierderi acumulate din depreciere.

Amortizare

Fiecare parte a unui element de imobilizări corporale cu un cost semnificativ față de costul total al elementului este amortizat separat.

Banca alocă o sumă recunoscută inițial cu privire la un element de imobilizări corporale pentru părțile sale semnificative și amortizează separat fiecare astfel de parte. Partea este considerată semnificativă dacă valoarea inițială a piesei de schimb depășește suma de 50.000 de lei moldovenești și o amortizează separat.

Valoare amortizabilă și perioadă de amortizare

Valoarea amortizabilă a unui activ este alocată în mod sistematic pe durata sa de viață utilă.

Valoarea reziduală și durata de viață utilă ale unui activ sunt revizuite la fiecare sfârșit de exercițiu financiar și, dacă așteptările se deosebesc de alte estimări anterioare, modificarea (modificările) se contabilizează ca modificare de estimare contabilă.

Amortizarea unui activ începe când acesta este disponibil pentru utilizare, adică atunci când se află în amplasamentul și starea necesare pentru a putea funcționa în maniera dorită de conducere. Amortizarea unui activ încetează cel mai devreme la data când activul este clasificat drept deținut în vederea vânzării și la data la care activul este derecunoscut. Prin urmare, amortizarea nu încetează atunci când activul nu este utilizat sau este scos din funcțiune, cu excepția cazului în care acesta este complet amortizat.

Metodă de amortizare

Metoda de amortizare aplicată unui activ este revizuită la fiecare sfârșit de exercițiu financiar.

Terenurile nu se depreciază. Uzura pentru alte active este calculată în baza metodei liniare pentru alocarea costului la valorile lor reziduale utilizând următoarele durate de exploatare:

Mijloace fixe	Ani
Clădiri	45
Echipamente, calculatoare	3-10
Vehicule	7
Mobilier	5-10

Derecunoaștere

Valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale este derecunoscută:

- la cedare; sau
- când nu se mai așteaptă niciun beneficiu economic viitor din utilizarea sau cedarea sa.

Câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unui element de imobilizări corporale este inclus(ă) în profit sau pierdere când elementul este derecunoscut. Câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unui element de imobilizări corporale este determinat(ă) ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare, dacă există, și valoarea contabilă a elementului.

3.7. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

O imobilizare necorporală este un activ nemonetar identificabil fără substanță fizică. Definiția unei imobilizări necorporale prevede ca imobilizarea necorporală să fie identificabilă pentru a fi diferențiată de fondul comercial.

Un activ este identificabil dacă fie:

- este separabil, adică poate fi separat sau desprins din Banca și vândut, transferat, cesionat printr-un contract de licență, închiriat sau schimbat, fie individual, fie împreună cu un alt contract, activ identificabil sau datorie identificabilă aferent(ă), indiferent dacă Banca intenționează sau nu să facă acest lucru; fie
- decurge din drepturi contractuale sau de altă natură legală, indiferent dacă acele drepturi sunt transferabile sau separabile de Banca sau de alte drepturi și obligații.

Recunoaștere și evaluare

Un element este recunoscut drept imobilizare necorporală dacă elementul respectiv întrunește următoarele:

- definiția unei imobilizări necorporale; și
- criteriile de recunoaștere.

Această dispoziție se aplică costurilor suportate inițial pentru dobândirea sau generarea internă a unei imobilizări necorporale și costurilor suportate ulterior pentru adăugarea sau înlocuirea unor părți ale sale sau pentru întreținerea sa.

O imobilizare necorporală este recunoscută dacă și numai dacă:

- este probabil ca beneficiile economice viitoare atribuibile imobilizării să revină Băncii; și
- costul imobilizării poate fi evaluat fiabil.

Banca evaluează probabilitatea producerii de beneficii economice viitoare pe baza unor evaluări raționale și ușor de susținut care reprezintă cea mai bună estimare a echipei de conducere pentru setul de condiții economice care vor exista pe parcursul duratei de viață a imobilizării.

O imobilizare necorporală este evaluată inițial la cost.

Costul unei imobilizări necorporale dobândite separat este alcătuit din:

- a) prețul său de cumpărare, inclusiv taxele vamale de import și taxele de cumpărare nerambursabile, după scăderea reducerilor și rabaturilor comerciale; și
- b) orice cost direct atribuibil pregătirii activului pentru utilizarea prevăzută.

Costuri direct atribuibile sunt:

- a) costurile cu beneficiile angajaților care reies direct din aducerea activului la condiția sa de funcționare;
- b) onorariile profesionale care decurg direct din aducerea imobilizării la condiția sa de funcționare; și
- c) costurile testării funcționării corespunzătoare a activului.

Cheltuieli care nu constituie o parte a costului imobilizării necorporale sunt:

- a) costurile de introducere a unui nou produs sau serviciu (inclusiv costurile în materie de publicitate și activități promoționale);
- b) costurile de desfășurare a unei activități într-un nou loc sau cu o nouă clasă de clienți (inclusiv costurile de instruire a personalului); și
- c) costurile administrative.

Recunoașterea costurilor în valoarea contabilă a unei imobilizări necorporale încetează când activul se află în starea necesară pentru a putea funcționa în maniera intenționată de conducere. Astfel, costurile suportate la utilizarea sau mutarea unei imobilizări necorporale nu sunt incluse în valoarea contabilă a acelei imobilizări.

Evaluare după recunoaștere

După recunoașterea inițială, o imobilizare necorporală se contabilizează la costul său minus orice amortizare cumulată și orice pierderi din depreciere cumulate.

Amortizare

Amortizarea începe când activul este disponibil pentru a fi utilizat, adică atunci când se află în locul și în starea necesare pentru a putea funcționa în maniera intenționată de conducere. Amortizarea încetează la data cea mai timpurie dintre data la care activul este clasificat drept deținut în vederea vânzării și data la care activul este derecunoscut.

Metoda de amortizare aplicată unui activ este revizuită la fiecare sfârșit de exercițiu financiar.

Amortizarea pentru imobilizări necorporale este calculată în baza metodei liniare pentru alocarea costului la valorile lor reziduale. Perioada de amortizare pentru soft 3-10 ani, iar pentru licențe este conform termenului indicat în licență.

Cheltuiala cu amortizarea pentru fiecare perioadă se recunoaște în profit sau pierdere.

Casarea

O imobilizare necorporală este casată:

- a) la cedare; sau
- b) când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa.

Câștigul sau pierderea care rezultă din casarea unei imobilizări necorporale se stabilește ca diferență dintre încasările nete din cedare, dacă există, și valoarea contabilă a activului. Aceasta va fi recunoscută în profit sau pierdere atunci când activul este casat. Câștigurile nu se clasifică drept venituri.

Deprecierea activelor nefinanciare

La sfârșitul fiecărei perioade de raportare, Banca estimează dacă există indicii ale deprecierei activelor. În cazul în care sunt identificate astfel de indicii, Banca estimează valoarea recuperabilă a activului.

Chiar dacă nu există niciun indiciu al deprecierei, Banca testează pentru depreciere imobilizările necorporale care nu sunt încă disponibile pentru utilizare, prin compararea valorii contabile cu valoarea recuperabilă. Testul de depreciere se desfășoară în fiecare an la data de 31 decembrie.

La evaluarea existenței indicilor de depreciere a activelor Banca ia în considerare cel puțin următoarele indicații:

Surse externe de informații

- a) pe parcursul perioadei, valoarea de piață a activului a scăzut semnificativ mai mult decât ar fi fost de așteptat ca rezultat al trecerii timpului sau utilizării;
- b) pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra Băncii, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat asupra mediului tehnologic, comercial, economic sau juridic în care Banca își desfășoară activitatea;
- c) ratele dobânzilor pe piață sau alte rate de piață ale rentabilității investițiilor au crescut în timpul perioadei, fiind probabil ca aceste creșteri să afecteze rata de actualizare utilizată la calculul valorii de utilizare a unui activ și să ducă la scăderea semnificativă a valorii recuperabile a activului.

Surse interne de informații

- a) există probe ale uzurii fizice sau morale a unui activ.
- b) pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative, cu efect negativ asupra Băncii, sau astfel de modificări se vor produce în viitorul apropiat, în ceea ce privește gradul sau modul în care activul este utilizat sau se așteaptă să fie utilizat. Astfel de modificări includ situațiile în care un activ/grup de active devine neproductiv, planurile de restructurare sau de întrerupere a activității căreia îi este dedicat activul, planificarea cedării activului înainte de data așteptată anterior, precum și reevaluarea duratei de viață utilă a unui activ drept determinată, și nu nedeterminată.
- c) raportările interne pun la dispoziție probe cu privire la faptul că rezultatele economice ale unui activ/grup de active sunt sau vor fi mai slabe decât cele scontate.

3.8. ACTIVE LUATE ÎN POSESIE

Activele luate în posesie sunt reflectate în contabilitate la valoarea cea mai mică între soldul creditului în contul căruia activul se ia în posesie și valoarea de piață a activului luat în posesie. În caz dacă valoarea de piață a activului este mai mică decât soldul creditului – diferența se trece la cheltuieli imediat.

Activul luat in posesie nu se amortizează.

La sfârșitul fiecărei perioade de raportare, Banca estimează dacă există indicii ale deprecierei activelor. În cazul în care sunt identificate astfel de indicii, Banca estimează valoarea recuperabilă a activului - adică estimează luând in considerație toată informația disponibilă dacă valoarea de bilanț a activului luat in posesie nu este mai mare decât valoarea de piață.

La evaluarea existenței indicilor de depreciere a activelor Banca ia în considerare cel puțin următoarele indicații:

Surse externe de informații

- a) pe parcursul perioadei, valoarea de piață a activului a scăzut semnificativ mai mult decât ar fi fost de așteptat ca rezultat al trecerii timpului sau utilizării;
- b) pe parcursul perioadei au avut loc modificări semnificative in mediul tehnologic, comercial, economic in care se utilizează activul;

Surse interne de informații

există probe ale uzurii fizice sau morale a activului.

Suplimentar, Banca trebuie să estimeze perioada când activul va fi realizat. In cazul daca perioada de realizare este mai mare decât 12 luni, activul luat in posesie trebuie sa fie reflectat in bilanț la valoarea scontată, folosind rata de actualizare, care va fi egala cu rata medie a resurselor atrase de catre Banca. Perioada când activul va fi realizat si rata de actualizare trebuie sa fie revizuite la sfârșitul fiecărui an financiar.

3.9. EVIDENȚA OPERAȚIUNILOR VALUTARE

3.9.1. Efectele variației cursurilor de schimb valutar

Diferența de curs valutar este diferența ce rezultă din conversia unui anumit număr de unități ale unei monede într-o altă monedă la cursuri de schimb diferite.

Valoarea justă este valoarea la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, între părți interesate și în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.

Moneda de prezentare este moneda în care sunt prezentate situațiile financiare.

Moneda funcțională este moneda mediului economic principal în care operează Banca.

Elementele monetare – caracteristica unui element monetar este dreptul de a primi (sau obligația de a furniza) un număr fix sau determinabil de unități monetare.

3.9.2. Raportarea tranzacțiilor valutare în moneda funcțională

Recunoaștere inițială

O tranzacție valutară este o tranzacție care este exprimată sau care prevede decontarea în valută.

O tranzacție valutară se înregistrează în momentul recunoașterii inițiale în moneda funcțională, aplicându-se sumei în valută cursul de schimb al BNM dintre moneda funcțională și moneda străină, la data efectuării tranzacției.

Raportarea la date ulterioare perioadei de raportare

La finalul fiecărei perioade de raportare:

- a) elementele monetare exprimate în valută sunt convertite utilizându-se cursul BNM la sfârșitul perioadei de raportare;
- b) elementele nemonetare exprimate în valută evaluate pe baza costului istoric sunt convertite utilizându-se cursul de schimb de la data efectuării tranzacției; și
- c) elementele nemonetare exprimate în valută și evaluate la valoarea justă sunt convertite utilizându-se cursul de schimb din data la care a fost determinată valoarea justă.

Recunoașterea diferențelor de curs valutar

Diferențele de curs valutar ce apar cu ocazia decontării elementelor monetare sau a convertirii elementelor monetare la cursuri diferite față de cele la care au fost convertite la recunoașterea inițială pe parcursul perioadei sau în situațiile financiare anterioare sunt recunoscute în profit sau pierdere în perioada în care apar.

Atunci când elementele monetare rezultă dintr-o tranzacție valutară și există o modificare a cursului de schimb valutar între data efectuării tranzacției și data decontării, apare o diferență de curs valutar. În cazul în care tranzacția este decontată în decursul aceluiași exercițiu financiar în care a survenit, întreaga diferență de curs valutar este recunoscută în acel exercițiu. Totuși, atunci când tranzacția este decontată într-o perioadă contabilă ulterioară, diferența de curs valutar recunoscută în fiecare perioadă până la data decontării este determinată ținând seama de modificarea cursurilor de schimb survenite în cursul fiecărei perioade.

Atunci când un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui element nemonetar este recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global, orice componentă de schimb a acelui câștig sau a acelei pierderi este recunoscut(ă) direct în alte elemente ale rezultatului global. Invers, atunci când un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui activ nemonetar este recunoscut(ă) în profit sau pierdere, orice componentă de schimb a acelui câștig sau a acelei pierderi este recunoscută în profit sau pierdere.

3.10. DEPOZITE, ÎMPRUMUTURI ȘI ALTE DATORII FINANCIARE

Costul amortizat al unei datorii financiare este valoarea la care datoria financiară este evaluată la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferență dintre valoarea inițială și valoarea la scadență și minus orice reducere (directă sau prin utilizarea unui cont de provizion) pentru depreciere sau imposibilitatea de recuperare.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul al costului amortizat al unei datorii financiare (sau al unui grup de datorii financiare) și de alocare a cheltuielilor cu dobânzile în perioada relevantă. Rata efectivă a dobânzii reprezintă rata care actualizează exact plățile viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a datoriei financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca estimează fluxurile de trezorerie luând în considerare toate condițiile contractuale ale instrumentului financiar. Calculul include toate comisioanele și punctele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile de tranzacție și toate celelalte prime și reduceri.

Evaluarea inițială a datoriilor financiare

Atunci când o datorie financiară este recunoscută inițial, Banca o evaluează la valoarea sa justă plus, în cazul unei datorii financiare care nu este la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile tranzacției care pot fi atribuite direct achiziției sau emiterii datoriei financiare.

În cazul depozitelor de la clienți, valoarea inițială va fi egală cu suma contractuală a depozitului.

În cazul împrumuturilor de la bănci/instituii financiare, valoarea inițială va fi egală cu valoarea contractuală a creditului minus comisioanele de acordare aferente, precum și minus cheltuielile de contractare a împrumutului care pot fi direct atribuibile acestui împrumut (rambursarea costurilor expertilor străini, cheltuieli de analiză etc).

Evaluarea ulterioară a datoriilor financiare

După recunoașterea inițială, Banca evaluează la costul amortizat, utilizând metoda dobânzii efective toate datoriile financiare.

Câștiguri și pierderi

Pentru datoriile financiare contabilizate la cost amortizat, un câștig sau o pierdere este recunoscut(ă) în profit sau pierdere atunci când datoria financiară este derecunoscut(ă) și prin procesul de amortizare.

Derecunoașterea unei datorii financiare

Banca înlătura o datorie financiară (sau o parte a unei datorii financiare) din situația poziției sale financiare atunci când, și numai atunci când este lichidată - adică atunci când obligația specificată în contract este stinsă sau anulată sau expiră.

Un schimb între un creditor și un debitor existenți de instrumente de datorie cu condiții substanțial diferite este contabilizat ca lichidare a datoriei financiare inițiale și ca recunoaștere a unei noi datorii financiare. Similar, o modificare substanțială a condițiilor unei datorii financiare existente sau a unei părți a acesteia (fie că se poate sau nu atribui dificultăților financiare în care se află debitorul) se contabilizează drept ca o lichidare a datoriei financiare inițiale și o recunoaștere a unei datorii financiare noi.

Diferența dintre valoarea contabilă a unei datorii financiare (sau a unei părți dintr-o datorie financiară) lichidate sau transferate unei alte părți și contravaloarea plătită, inclusiv orice active nemonetare transferate sau datorii asumate, se recunoaște în profit sau pierdere.

O datorie financiară (sau o parte din ea) este stinsă atunci când debitorul fie:

- a) achită datoria (sau o parte din ea) plătind creditorului, în mod normal în numerar, alte active financiare, bunuri sau servicii; fie
- b) este eliberat în mod legal de responsabilitatea primară legată de datorie (sau de o parte din ea), fie prin lege, fie de către creditor. (Dacă debitorul a dat o garanție că această condiție ar putea fi încă îndeplinită.)

În anumite cazuri, un creditor îl eliberează pe debitor de obligația sa prezentă de a face plăți, dar debitorul își asumă o obligație-garanție de a plăti dacă partea care își asumă responsabilitatea în primul rând nu reușește să o îndeplinească. În aceste situații, debitorul:

- a) recunoaște o nouă datorie financiară bazată pe valoarea justă a obligației sale pentru garanție; și
- b) recunoaște un câștig sau o pierdere bazat(ă) pe diferența dintre încasări și valoarea contabilă a datoriei financiare inițiale minus valoarea justă a noii datorii financiare.

3.11. PROVIZIOANE, DATORII CONTINGENTE ȘI ACTIVE CONTINGENTE

Definiții

Un *provizion* este o datorie cu plasare în timp sau valoare incertă.

O *datorie* este o obligație curentă a Băncii, rezultată din evenimente trecute, a cărei decontare se așteaptă să determine o ieșire de resurse încorporând beneficii economice din Bancă.

O *datorie contingentă* este:

- a) o obligație posibilă apărută ca urmare a unor evenimente trecute și a cărei existență va fi confirmată numai de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul Băncii; fie

- b) o obligație actuală apărută ca urmare a unor evenimente trecute, dar care nu este recunoscută.

Un *activ contingent* este un activ posibil, care apare ca urmare a unor evenimente trecute și a cărui existență va fi confirmată doar de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu sunt în totalitate sub controlul Băncii.

Contract cu titlu oneros este un contract în care costurile inevitabile pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale depășesc beneficiile economice preconizate a fi obținute din respectivul contract.

Recunoaștere

Un provizion este recunoscut în cazul în care:

- Banca are o obligație actuală (legală sau implicită) generată de un eveniment trecut;
- este probabil ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice; și
- poate fi realizată o estimare fiabilă a valorii obligației.

Dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții, nu se recunoaște provizionul.

Un eveniment trecut care generează o obligație actuală este denumit eveniment care obligă. Pentru ca un eveniment să fie un eveniment care obligă, este necesar ca Banca să nu dispună de altă alternativă realistă decât decontarea obligației generate de evenimentul în cauză. Această situație intervine doar:

- în cazul în care decontarea obligației poate fi impusă prin lege; sau
- în cazul unei obligații implicite, dacă evenimentul (care poate fi o acțiune a băncii) determină terțe părți să se aștepte, în mod justificat, că Banca își va onora obligația.

Nu se recunosc provizioane pentru costurile care sunt suportate pentru desfășurarea activității în viitor.

Datorii contingente

Banca nu recunoaște datoria contingentă.

Active contingente

Activele contingente nu sunt recunoscute în situațiile financiare, deoarece acest fapt ar putea determina recunoașterea unui venit care s-ar putea să nu se realizeze niciodată.

Evaluare

Valoarea recunoscută ca provizion reprezintă cea mai bună estimare a cheltuielii necesare pentru decontarea obligației actuale la finalul perioadei de raportare.

Cea mai bună estimare a cheltuielii necesare pentru decontarea obligației curente este valoarea pe care Banca ar plăti-o, în mod rațional, pentru decontarea obligației la finalul perioadei de raportare sau pentru transferarea acesteia către o terță parte în acel moment. În mod frecvent, decontarea sau transferul unei obligații la finalul perioadei de raportare vor fi imposibile sau extrem de costisitoare.

Pentru determinarea celei mai bune estimări a unui provizion, sunt luate în considerare probabilitățile de evaluare și stingere a datoriei.

În cazul în care stingerea obligației se așteaptă a fi efectuată într-o perioadă mai mare de 12 luni, valoarea unui provizion reprezintă valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru decontarea obligației.

Evenimentele viitoare care pot afecta valorile necesare pentru decontarea unei obligații sunt

reflectate în valoarea unui provizion în cazul în care există dovezi obiective suficiente că evenimentele în cauză vor avea loc.

În cazul în care se preconizează că o terță parte îi va rambursa, integral sau parțial, cheltuielile necesare pentru decontarea unui provizion, Banca recunoaște rambursarea dacă și numai dacă este aproape sigură că va primi rambursarea în cazul în care terță parte își onorează obligația. Suma recunoscută ca rambursare nu depășește valoarea provizionului.

Modificări în provizioane

Provizioanele sunt reanalizate la finalul fiecărei perioade de raportare și sunt ajustate, astfel încât să reflecte cea mai bună estimare curentă. În cazul în care nu mai este probabil că, pentru decontarea obligației, va fi necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice, provizionul este anulat prin reluare la venituri.

Un provizion este utilizat numai pentru cheltuielile pentru care a fost recunoscut inițial.

Nu se recunoaște provizion pentru pierderile viitoare din exploatare, deoarece acestea nu satisfac definiția unei datorii și nici criteriile generale pentru recunoașterea provizioanelor.

Dacă Banca are un contract cu titlu oneros, obligația contractuală actuală prevăzută în contract este recunoscută și evaluată ca provizion.

3.12. RECUNOAȘTEREA VENITURILOR

Veniturile sunt definite ca majorări ale beneficiilor economice în cursul perioadei contabile, sub forma intrărilor de active sau măririi valorii activelor, sau a diminuării datoriilor, care au drept rezultat creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele legate de contribuții ale participanților la capitalurile proprii. Venitul este recunoscut atunci când există probabilitatea ca Bancii să îi revină în viitor anumite beneficii economice și când aceste beneficii pot fi evaluate în mod fiabil. Veniturile includ doar intrările brute de beneficii economice primite sau de primit de către Banca în nume propriu. Sumele colectate în numele unor terțe părți, cum ar fi taxele de vânzare, taxele pentru bunuri și servicii, nu sunt beneficii economice generate pentru Banca și nu au drept rezultat creșteri ale capitalurilor proprii. Prin urmare, sunt excluse din venituri.

Evaluarea veniturilor

Veniturile sunt evaluate la valoarea justă a contraprestației primită sau de primit. Valoarea veniturilor rezultate dintr-o tranzacție este determinată de obicei printr-un acord dintre Banca și cumpărătorul sau utilizatorul activului.

Veniturile sunt recunoscute numai atunci când este probabil ca beneficiile economice aferente tranzacției să fie generate pentru Banca. Cu toate acestea, când apare o incertitudine legată de recuperabilitatea unei valori deja incluse în venituri, suma care nu poate fi colectată sau suma a cărei colectare a încetat a mai fi probabilă este recunoscută mai degrabă ca o cheltuială, decât ca o ajustare a valorii veniturilor recunoscute inițial.

Recunoașterea veniturilor are loc în dependență de tipul acestora, după cum urmează:

Dobânzile

Dobânzile sunt recunoscute utilizând metoda dobânzii efective.

Comisioane pentru servicii financiare

Recunoașterea veniturilor aferente onorariilor pentru serviciile financiare prestate depinde de scopul în care se evaluează aceste comisioane și de baza contabilă aplicabilă instrumentelor financiare asociate.

a) Comisioane ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii a unui instrument financiar

Aceste comisioane se tratează, în general, ca o ajustare a ratei efective a dobânzii. Când însă instrumentul financiar este evaluat la valoarea justă, cu modificarea valorii juste recunoscută în profit sau pierdere, comisioanele sunt recunoscute ca venit în momentul recunoașterii inițiate a instrumentului.

(i) *Comisioane de emiteră primite de banca în urma creării sau achiziției unui activ financiar, altele decât cele clasificate de IAS 39 drept active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere "*

Asemenea comisioane pot reprezenta o compensație pentru activități, cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, gajurilor și a altor contracte similare, negocierea clauzelor aferente instrumentului, elaborarea și procesarea documentelor, precum și încheierea tranzacției. Aceste comisioane contribuie la generarea unei preocupări pentru instrumentul financiar rezultat și, împreună cu cheltuielile directe aferente, sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei efective a dobânzii.

(ii) *Comisioane de angajament primite de banca pentru acordarea unui credit atunci când angajamentul de creditare este în afara ariei de aplicabilitate a IAS 39.*

Dacă este probabil ca Banca să încheie un contract pentru acordarea unui credit și angajamentul de creditare nu este inclus în aria de aplicabilitate a IAS 39, comisionul de angajament primit constituie o recompensare a eforturilor generate de achiziția unui instrument financiar. Acest comision și cheltuielile directe aferente sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a ratei de dobândă efective. Dacă termenul de angajament expiră fără ca împrumutul să mai fie solicitat, comisionul de angajament se recunoaște ca venit la data expirării.

b) Comisioane câștigate pe măsura prestării serviciilor

(i) *Comisioane pentru administrarea unui credit*

Comisioanele primite de Banca pentru administrarea unui credit sunt recunoscute ca venit pe măsura prestării serviciilor.

(iii) *Comisioane de gestionare a investițiilor*

Comisioanele percepute pentru gestionarea investițiilor sunt recunoscute ca venit pe măsura prestării serviciilor.

Compensarea

Banca raportează pe o bază netă câștigurile și pierderile care apar dintr-un grup de tranzacții similare, de exemplu, câștigurile și pierderile din diferențele de curs valutar sau câștigurile și pierderile aferente instrumentelor financiare deținute în vederea tranzacționării. Cu toate acestea, Banca prezintă distinct astfel de câștiguri și pierderi dacă sunt semnificative.

3.13. RECUNOASTEREA CHELTUIELILOR

Pentru toate instrumentele financiare măsurate la cost amortizat și instrumentele financiare purtătoare de dobânda clasificate ca disponibile pentru vânzare, cheltuiala de dobânda se înregistrează la nivelul ratei efective a dobânzii.

Toate celelalte cheltuieli de comisioane și cheltuielile general-administrative se reflecta la cheltuieli în baza metodei de angajament în dependentă de stadiul finisării anumitei tranzacții.

3.14. IMPOZITUL PE VENIT

Datoriile privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, plătibile în perioadele contabile viitoare cu privire la diferențele temporare impozabile.

Creanțele privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, recuperabile în perioadele contabile viitoare, cu privire la:

- a) diferențele temporare deductibile;
- b) transferarea în perioadele viitoare a pierderilor fiscale neutilizate; și

- c) transferarea în perioadele viitoare a creditelor fiscale neutilizate.

Diferențele temporare sunt acele diferențe apărute între valoarea contabilă a unui activ sau a unei datorii și valoarea contabilă înscrisă în situația poziției financiare. Diferențele temporare pot îmbrăca forma fie a unor:

- a) *diferențe temporare impozabile*, care sunt acele diferențe temporare ce vor avea drept rezultat valori impozabile la determinarea profitului impozabil (sau a pierderii fiscale) al(a) perioadelor viitoare, atunci când valoarea contabilă a activului sau a datoriei este recuperată sau decontată; fie
- b) *diferențe temporare deductibile*, care sunt acele diferențe temporare ce vor avea drept rezultat valori deductibile la determinarea profitului impozabil (sau a pierderii fiscale) al(a) perioadelor viitoare, atunci când valoarea contabilă a activului sau a datoriei este recuperată sau decontată.

Recunoașterea datoriilor și a creanțelor privind impozitul curent

Impozitul curent al perioadei curente și al perioadelor anterioare se recunoaște ca datorie în limita sumei neplătite. Dacă suma deja plătită cu privire la perioada curentă și cele precedente depășește suma datorată pentru perioadele respective, surplusul se recunoaște drept creanță.

Beneficiul aferent unei pierderi fiscale care poate fi transferată într-o perioadă anterioară pentru a recupera impozitul curent al unei perioade anterioare se recunoaște drept creanță.

Recunoașterea datoriilor și a creanțelor privind impozitul amânat

Diferențe temporare impozabile

O datorie privind impozitul amânat se recunoaște pentru toate diferențele temporare impozabile.

Diferențe temporare deductibile

O creanță privind impozitul amânat se recunoaște pentru toate diferențele temporare deductibile în măsura în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizată diferența temporară deductibilă.

Pierderi fiscale neutilizate și credite fiscale neutilizate

O creanță privind impozitul amânat se recunoaște pentru transferarea pierderilor și a creditelor fiscale neutilizate în limita probabilității că va exista profit impozabil viitor față de care pot fi utilizate pierderile și creditele fiscale neutilizate. Când banca are experiența unor pierderi recente, aceasta recunoaște o creanță privind impozitul amânat rezultată din pierderile sau creditele fiscale neutilizate doar dacă Banca dispune de suficiente diferențe temporare impozabile sau dacă există alte dovezi concludente că va exista suficient profit impozabil căruia să îi fie imputate pierderile sau creditele fiscale neutilizate de Banca.

Elemente recunoscute în profit sau pierdere

Impozitul curent și cel amânat se recunoaște ca un venit sau ca o cheltuială și sunt incluse în profitul sau pierderea perioadei.

Elemente recunoscute în afara profitului sau pierderii

Impozitul curent și impozitul amânat vor fi recunoscute în afara profitului sau pierderii, dacă impozitul are legătură cu elemente care sunt recunoscute în aceeași perioadă sau într-o perioadă diferită, în afara profitului sau pierderii. În consecință, impozitul curent și impozitul amânat care este aferent elementelor ce sunt recunoscute în aceeași perioadă sau într-o perioadă diferită.

- a) în alte elemente ale rezultatului global trebuie recunoscute alte elemente ale rezultatului
- b) direct în capitaluri proprii trebuie recunoscute în capitaluri proprii.

3.15. BENEFICIILE ANGAJAȚILORDefiniții:

Beneficiile angajaților sunt toate formele de contraprestații acordate de bancă în schimbul serviciului prestat de angajați. Principiile expuse în acest subcapitol nu se aplică în cazul beneficiilor cărora li se aplică „Plata pe bază de acțiuni”. (SIRF 2)

Beneficiile angajaților pe termen scurt sunt beneficii ale angajaților (altele decât beneficiile pentru terminarea contractului de muncă) care sunt datorate, în totalitate, în termen de douăsprezece luni după sfârșitul perioadei în care angajații prestează serviciul respectiv.

Beneficiile angajaților includ:

- a) beneficiile angajaților pe termen scurt, cum ar fi salariile și contribuțiile la asigurările sociale, concediul anual plătit și concediul medical plătit, participarea la profit și prime (dacă se plătesc în decursul a douăsprezece luni de la finalul perioadei), precum și beneficiile nemonetare (cum ar fi asistență medicală, cazare, autoturisme, precum și bunuri sau servicii gratuite sau subvenționate) pentru angajații actuali;
- b) beneficii post-angajare, cum ar fi pensiile, alte beneficii aferente pensionării;
- c) alte beneficii pe termen lung ale angajaților, care includ zile de concediu sabatic, jubilee sau alte beneficii care decurg din vechime, indemnizații pentru incapacitatea de muncă de lungă durată și, dacă acestea nu sunt plătite integral în decurs de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei, participări la profit, prime și compensări amânate;

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ elemente ca:

- a) indemnizații, salarii și contribuții la asigurările sociale;
- b) absențe pe termen scurt compensate (cum sunt concediul anual plătit și concediul medical plătit) atunci când compensarea absențelor se așteaptă să aibă loc în termen de douăsprezece luni de la finalul perioadei în care angajații prestează serviciul în cauză;
- c) beneficii nemonetare (cum sunt asistența medicală, cazarea, mașinile și bunurile sau serviciile gratuite sau subvenționate) pentru angajații curenți.

Atunci când un angajat a prestat un serviciu Băncii în timpul unei perioade contabile, Banca recunoaște valoarea neactualizată a beneficiilor pe termen scurt ale angajaților, preconizate a fi plătite în schimbul aceluși serviciu:

- a) ca datorie (cheltuială angajată), după deducerea oricărei valori deja plătite. Dacă valoarea deja plătită depășește valoarea neactualizată a beneficiilor, Banca recunoaște acel exces ca activ (cheltuială plătită anticipat) în măsura în care plata anticipată va conduce, de exemplu, la o reducere a plăților viitoare sau la o rambursare de numerar; și
- b) ca o cheltuială, cu excepția cazului în care se permite includerea beneficiilor în costul unui activ.

Absențe compensate pe termen scurt

Banca recunoaște costul preconizat al beneficiilor pe termen scurt ale angajaților sub forma absențelor compensate.

Banca compensează angajații pentru următoarele absențe: concedii, incapacitate de muncă pe termen scurt și pe caz de boală, maternitate sau paternitate, și serviciu militar. Banca recunoaște numai absențele compensate cumulate.

Absențele compensate cumulate sunt acelea care se transferă și pot fi utilizate în perioadele viitoare dacă drepturile convenite în perioada actuală nu sunt utilizate în întregime. Atunci când angajații prestează un serviciu care crește dreptul lor la absențe viitoare compensate apare o obligație.

Banca evaluează costul absențelor compensate cumulate drept valoarea suplimentară pe care banca prevede să o plătească ca rezultat al dreptului nefolosit ce s-a acumulat la finalul perioadei de raportare.

3.16. EVENIMENTE ULTERIOARE PERIOADEI DE RAPORTARE

Evenimentele ulterioare perioadei de raportare sunt acele evenimente, favorabile și nefavorabile care apar între finalul perioadei de raportare și data la care situațiile financiare sunt autorizate pentru emitere. Se pot identifica două tipuri de evenimente:

- a) cele care furnizează dovada condițiilor care au existat la finalul perioadei de raportare (evenimente care conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare); și
- b) cele care indică condițiile care au apărut ulterior perioadei de raportare (evenimente care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare).

Banca ajustează valorile recunoscute în situațiile sale financiare pentru a reflecta evenimentele ulterioare perioadei de raportare.

Următoarele sunt exemple de evenimente care conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare care impun Băncii să ajusteze valorile recunoscute în situațiile sale financiare sau să recunoască elemente care nu au fost recunoscute anterior:

- a) decontarea ulterioară perioadei de raportare a unui caz juridic care confirmă faptul că Banca avea o obligație actualizată la finalul perioadei de raportare. Banca ajustează orice provizion recunoscut anterior legat de acest litigiu sau recunoaște un nou provizion.
- b) obținerea de informații ulterioare perioadei de raportare care indică faptul că un activ a fost depreciat la finalul perioadei de raportare sau că valoarea unei pierderi din depreciere anterior recunoscută, aferentă activului respectiv, se ajustează.
- c) determinarea după perioada de raportare a costului activelor cumpărate sau încasările din activele vândute înainte de finalul perioadei de raportare.
- d) determinarea ulterioară datei de raportare a valorii rezultate din repartizarea profitului sau din plata primelor, dacă Banca are o obligație prezentă legală sau implicită la finalul perioadei de raportare de a efectua astfel de plăți, ca rezultat al unor evenimente care au avut loc înainte de data respectivă.
- e) descoperirea de fraude sau erori care arată că situațiile financiare sunt incorecte.

Banca nu ajustează valorile recunoscute în situațiile sale financiare pentru a reflecta evenimentele care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare. Un exemplu de eveniment care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare îl constituie un declin al valorii de piață a investițiilor între finalul perioadei de raportare și data la care se aprobă publicarea situațiilor financiare.

Dacă evenimentele care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare sunt semnificative, neprezentarea lor ar putea influența deciziile economice luate de utilizatori în baza situațiilor financiare. În consecință, Banca prezintă următoarele informații pentru fiecare categorie semnificativă de astfel de evenimente care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare după perioada de raportare:

- a) natura evenimentului; și

- b) estimarea efectului financiar sau o declarație conform căreia o astfel de estimare nu poate fi făcută.

Dividende

Dacă Banca declară dividendele deținătorilor de capitaluri proprii după perioada de raportare, atunci Banca nu recunoaște acele dividende drept o datorie la finalul perioadei de raportare. Dacă dividendele sunt declarate după perioada de raportare, dar înainte de aprobarea publicării situațiilor financiare, dividendele nu sunt recunoscute drept datorie la finalul perioadei de raportare, deoarece nu există nicio obligație la vremea respectivă.

CAPITOLUL 4. DISPOZIȚII FINALE

4.1. Prezentul document intră în vigoare la data aprobării de către Consiliul Băncii.